

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
 بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ
 نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (67)
 وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ
 خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ
 عَذَابٌ مُّقِيمٌ (68) كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ
 مِنْكُمْ قُوَّةً وَ أَكْثَرَ أَمْوَالاً وَ أَوْلَاداً فَاسْتَمْتَعُوا
 بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ
 مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ وَ خُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا
 أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ
 أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (69) أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ
 مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَ عَادٍ وَ ثَمُودَ وَ قَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَ

أَصْحَابِ مَدِينَةٍ وَ الْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
 بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
 أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (70) وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ
 بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ
 عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ
 يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
 عَزِيزٌ حَكِيمٌ (71) وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ
 مَسَاكِينَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَ رِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ
 أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (72)

The hypocrites, men and women, are alike: they enjoin evil, and forbid what is just, and tighten their purse's strings. They have forgotten Allah; so He hath forgotten them. Verily the hypocrites are rebellious and perverse. Allah hath promised the hypocrites

men and women, and the rejecters, of faith, the fire of hell: therein shall they dwell: sufficient is it for them: for them is the curse of Allah, and an enduring punishment, - as in the case of those before you: they were mightier than you in power, and more flourishing in wealth and children. They had their enjoyment of their portion: and ye have of yours, as did those before you; and ye indulge in idle talk as they did. They!- their work are fruitless in this world and in the hereafter, and they are the losers. Hath not the story reached them of those before them?- the people of Noah, and Ad, and Thamud; the people of Abraham, the men of Midian, and the cities overthrown. To them came their messengers with clear signs. It is not Allah who wrongs them, but they wrong their own souls. The Believers, men and women, are protectors one of another: they enjoin what is just, and forbid what is evil: they observe regular prayers, practise regular charity, and obey Allah and his messenger. On them will Allah pour His mercy: for Allah is exalted in power, wise. Allah hath promised to believers, men and women, gardens under which rivers flow, to dwell therein, and beautiful mansions in gardens of everlasting stay. But the greatest bliss is the good pleasure of Allah: that is the supreme triumph.

منافق مرد اور منافق عورتیں سب ایک دوسرے کے ہم رنگ ہیں۔ برائی کا

حکم دیتے ہیں اور بھلائی سے منع کرتے ہیں اور اپنے ہاتھ خیر سے روکے رکھتے

ہیں۔ یہ اللہ کو بھول گئے تو اللہ نے بھی انہیں بھلا دیا یقیناً یہ منافق ہی فاسق

ہیں۔ ان منافق مردوں اور عورتوں اور کافروں کے لیے اللہ نے آتش دوزخ

کا وعدہ کیا ہے، جس میں وہ ہمیشہ رہیں گے، وہی ان کے لیے موزوں ہے۔ ان پر اللہ کی پھٹکار ہے اور ان کے لیے قائم رہنے والا عذاب ہے۔ تم لوگوں کے رنگ ڈھنگ وہی ہیں جو تمہارے پیش روؤں کے تھے۔ وہ تم سے زیادہ زور آور اور تم سے بڑھ کر مال اور اولاد والے تھے۔ پھر انہوں نے دنیا میں اپنے حصہ کے مزے لوٹ لیے اور تم نے بھی اپنے حصے کے مزے اسی طرح لوٹے جیسے انہوں نے لوٹے تھے، اور ویسی ہی بختوں میں تم بھی پڑے جیسی بختوں میں وہ پڑے تھے، سوان کا انجام یہ ہوا کہ دنیا اور آخرت میں ان کا سب کیا دھرا ضائع ہو گیا اور وہی خسارے میں ہیں۔ کیا ان لوگوں کو اپنے پیش روؤں کی تاریخ نہیں پہنچی؟ نوحؑ کی قوم، عاد، ثمود، ابراہیمؑ کی قوم، مدین کے لوگ اور وہ بستیاں جنہیں الٹ دیا گیا۔ اُن کے رسول ان کے پاس کھلی کھلی نشانیاں لے کر آئے، پھر یہ اللہ کا کام نہ تھا کہ ان پر ظلم کرتا مگر وہ آپ ہی اپنے اوپر ظلم کرنے والے تھے۔ مومن مرد اور مومن عورتیں، یہ سب ایک دوسرے کے رفیق ہیں، بھلائی کا حکم دیتے اور برائی سے روکتے ہیں، نماز

~~~~~

قائم کرتے ہیں، زکوٰۃ دیتے ہیں اور اللہ اور اس کے رسول کی اطاعت کرتے ہیں۔ یہ وہ لوگ ہیں جن پر اللہ کی رحمت نازل ہو کر رہے گی، یقیناً اللہ سب پر غالب اور حکیم و دانہ ہے۔ ان مومن مردوں اور عورتوں سے اللہ کا وعدہ ہے کہ انہیں ایسے باغ دے گا جن کے نیچے نہریں بہتی ہوں گی اور وہ ان میں ہمیشہ رہیں گے۔ ان سدا بہار باغوں میں ان کے لیے پاکیزہ قیام گاہیں ہوں گی، اور سب سے بڑھ کر یہ کہ اللہ کی خوشنودی انہیں حاصل ہوگی۔ یہی بڑی کامیابی ہے۔

मुनाफ़िक़ मर्द और मुनाफ़िक़ औरतें सब एक-दूसरे के हमरंग हैं । बुराई का हुक़म देते हैं और भलाई से माना करते हैं और अपने हाथ खैर से रोके रखते हैं । ये अल्लाह को भूल गए तो अल्लाह ने भी इन्हें भुला दिया । यक़ीनन ये मुनाफ़िक़ ही फ़ासिक़ हैं । इन मुनाफ़िक़ मर्दों और औरतों और काफ़िरों के लिए अल्लाह ने आतिशे-दोज़ख़ का वादा किया है जिसमें वे हमेशा रहेंगे, वही इनके लिए मौजू है । इनपर अल्लाह की फिटकार है और इनके लिए क़ायम रहनेवाला अज़ाब है— तुम लोगों के रंग-ढंग वही हैं जो तुम्हारे पेश-रवों के थे । वे तुमसे ज़्यादा ज़ोरआवर और तुमसे बढ़कर माल और औलादवाले थे । फिर उन्होंने दुनिया में अपने हिस्से के मज़े लूट लिया और तुमने भी अपने हिस्से के मज़े उसी तरह लुटे जैसे उन्होंने लुटे थे, और वैसी ही बहसों में तुम भी पड़े

~~~~~

~~~~~

जैसी बहसों में वे पड़े थे, सो उनका अंजाम यह हुआ कि दुनिया और आखिरत में उनका सब किया-धरा जाया हो गया और वही खसारे में हैं— क्या इन लोगों को अपने पेश-रवों की तारीख नहीं पहुँची? नूह की कौम, आद, समूद, इबराहीम की कौम, मदन के लोग और वे बस्तियाँ जिन्हें उलट दिया गया | उनके रसूल उनके पास खुली-खुली निशानियाँ ले कर आए, फिर यह अल्लाह का काम न था कि उनपर जुल्म करता करनेवाले थे | मोमिन मर्द और मोमिन औरतें, ये सब एक-दूसरे के रफ़ीक़ हैं, भलाई का हुक्म देते और बुराई से रोकते हैं, नमाज़ कायम करते हैं, ज़कात देते हैं और अल्लाह और उसके रसूल की इताअत करते हैं | ये वे लोग हैं जिनपर अल्लाह की रहमत नाज़िल होकर रहेगी, यकीनन अल्लाह सबपर ग़ालिब और हकीम व दाना है | इन मोमिन मर्दों और औरतों से अल्लाह का वादा है कि उन्हें ऐसे बाग़ देगा जिनके नीचे नहरें बहती होंगी और वे उनमें हमेशा रहेंगे | उन सदाबहार बाग़ों में उनके लिए पाकीज़ा क़यामगाहें होंगी, और सबसे बढ़कर यह कि अल्लाह की खुशनूदी उन्हें हासिल होगी | यही बड़ी कायमाबी है |